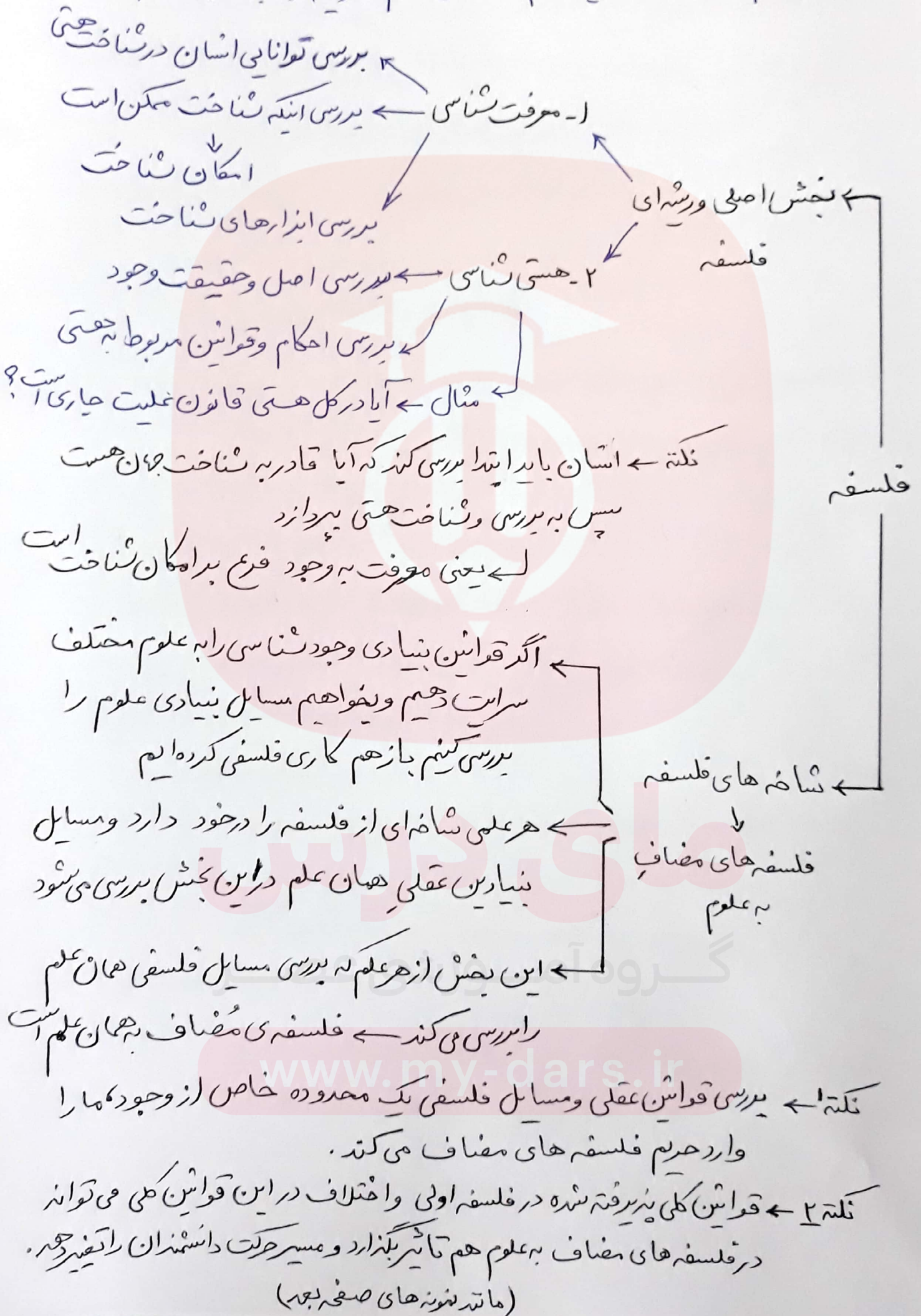

به نام خدا - فلسفه یازدهم - درس دوم - ریشه و شاخه های فلسفه

۱- جهان هستی دو بُعدی است مادی و غیرمادی ← این مسئله در فلسفه اولی مطرح است

↳ اعتقاد به این موضوع در انسان شناسی فلسفی موثر است

↳ یعنی کسی که حرف اول را بزند انسان را هم دو بُعدی می داند

↳ روانشناسی که انسان را دو بُعدی بداند قطعاً تأثیر

بُعد غیرمادی را بر رفتار و تربیت انسانی را قبول خواهد کرد

۲- در تک اجتماع فرد اصل است یا جامعه ← این مسئله در فلسفه علوم اجتماعی مطرح است

↳ در این مورد بین فیلسوفان اختلاف نظر وجود دارد

↳ گروهی اصالت فرد را قبول دارند

گروهی هم معتقد به اصالت اجتماع و جامعه هستند

معتقدین به اصالت فرد ← جامعه، مجموعه افراد است و بدون افراد جامعه معنا ندارد

معتقدین به اصالت اجتماع ← افراد نقش و هویت مستقل ندارند

↳ افکار روانشناسی و تصمیم گیری افراد تابع شرایط

اجتماع است

اصالت فردی ها ← منافع افراد را مقدم بر منافع جامعه می دانند

↳ در برنامه ریزی های فرهنگی و اقتصادی ← به منافع افراد توجه دارند

↳ در سیاست ← معتقد به لیبرالیسم هستند

↳ تأمین کننده آزادی های فردی

اصالت اجتماعی ها ← منافع جمع را اولویت می دهند

↳ در سیاست ← معتقد به سوسیالیسم هستند

↳ تأمین کننده منافع فردی

معتقدین به اصالت هر دو ← افراد تحت تأثیر عوامل اجتماعی و تأثیرگذار بر جامعه هستند

معتقدین به اصالت فرد و جامعه

↳ افراد قدرت تأثیر بر جامعه و تغییر آن را دارند
↳ افراد قدرت اختیار و تصمیم‌گیری دارند

↳ اما از جامعه هم تأثیر می‌پذیرند

گود آمدن افراد کنار هم ← یک روح جمعی را تشکیل می‌دهد
↳ که بر افراد تأثیر می‌گذارد

↓
و افراد ملا تابع و بی‌ثباتی‌ها و ساختار جامعه می‌کنند

↓
پس هم فرد اصیل است و هم جامعه

یکی نکته جالبی ای ← دانشمندان رشته علوم تربیتی در فلسفه‌ی تعلیم و تربیت
متوجه شدند که مکاتب مختلف تربیتی شدیداً تحت تأثیر اندیشه‌ی فلسفی
فیلسوفان هستند ← مثلاً افلاطون، ارسطو و ابن سینا که در حقیقت شناسی
معتقد به بُعد ماوراء طبیعت و غیر مادی هستند و انسان را دو بُعدی می‌دانند
مکتب‌های تربیتی همگام با همین دیدگاه را پدید آورده‌اند که با مکتب‌های
تربیتی پیرو مارکس و کانت متفاوت هستند.

نکته آخر ← هر علمی (چه علوم تجربی و چه علوم انسانی) دارای یک سری مسائل
عقلی و بنیادین هستند که در فلسفه‌ی همان علم مورد بررسی قرار می‌گیرند
مسائل عقلانی داخل علوم تحت تأثیر رشته و اساس مفروضاتی فلسفه اولی هستند
یعنی نظرات فیلسوفان در فلسفه اولی شدیداً بر جهت‌گیری مسائل بنیادین داخل
علم تأثیر گذار هستند.

پس فلسفه‌های مضاف از فلسفه اولی نشأت می‌گیرند و دانش‌های خاص را پدید می‌آورند
↳ وجود شناسی و معرفت شناسی ← فلسفه‌های مضاف به علوم ← علم خاص